

Poštšina plačana v gotovini.

Mali trgovec

Izhaja vsako soboto. Naročnina se plačuje vnaprej in stane letno Din 84—, polletno Din 42—, mesečno Din 7—. Rokopisov ne vračamo. Uprava in uredništvo: Gregorčičeva ulica šte. 23, telefon šte. 2552. Poštni predal 169. Čekovni račun šte. 15.420.

Leto III.

Ljubljana, 25. aprila 1931.

Štev. 17.

Prodaja na obroke.

Na zadnji konferenci trgovskih zborov v Zagrebu se je med drugim podrobno razpravljalo tudi o trgovini na obročno odplačila.

Zastopnik beograjskega združenja manufakturnih trgovcev se je zavzemal za to, naj bi država trgovino na obroke kratkemu z zakonom prepovedala in je utemeljeval svoj predlog z argumenti, ki naj bi prikazali obročno trgovino kot škodljivo, da, celo nemoralno, tako iz stališča trgovca, kot iz stališča konsumenta.

Nasprotno pa je delegat zagrebških trgovcev g. A. Klein v obširnem, stvarnem govoru dokazal, da je trgovina na obroke iz vidika trgovca in konsumenta potrebna, in bi bila gospodarska škoda z zakonsko prepovedjo obročne trgovine nedogledno velika.

Danes že nimamo predmeta, ki bi se ne prodajal na obroke. Obročna prodaja je samo neka vrsta kreditiranje, ki se v sedanjih razmerah spričo splošne krize, še bolj pa vsled naraščajočih kulturnih in naravnih potreb sicer uporablja v večji meri kot pred vojno, vendar pa do danes obseg obročne trgovine še daleko ni dosegel dovoljene višine.

Protivniki obročnega sistema trdijo, da je ta način trgovine povzročil prezahtovnost v socialnih slojih, posebno med uradništvom, vsled česar trpi tudi trgovina in se množijo slučajni netočnega izvrševanja plačilnih obveznosti.

Znano je, da je trgovina morala kreditirati blago konzumentom tudi pred

vojno in da so pravtako naraščali dolgovi na blagu, dasiravno tedaj sistem obročne trgovine ni bil tako v splošni rabi kot je danes, ko se ga mora tudi trgovec-detajlist posluževati v lastnem interesu, če noče stranko prisiliti, da gre h konkurenci.

Velika večina konsumentov živi od perijodičnih dohodkov: tedenske, mesečne plače ali pokojnine in slično. Za nabavo potrebne obleke, pohištva in drugih predmetov bi ne zadoščala čisto niti cela mesečna plača, ki je pa že itak določena za razne redne življenske potrebščine. Nabavo potrebnih predmetov mu omogoča edino obročni sistem.

Odprava obročne trgovine bi značila samo povratek k sistemu daljših kreditov, ki imajo za konsumenta in za trgovca iste kvarne posledice kot obročna prodaja. Obenem pa bi se vsled tega skrčil že tako na najnižjo točko reducirani konzum, ker bi bila pot do kredita za večino konzumentov veliko težja, trgovcev riziko pa nič zmanjšano.

Kot razlog za prepoved obročne trgovine se je navajala tudi okoliščina, da se vsled te ugodnosti često nabavljajo predmeti, katerih si kupec sicer ne bi mogel omisliti, vsled česar zopet nastaja prezahtovnost.

Prav ta razlog sam govori za obročno trgovino, ker je na eni strani uspešno sredstvo za dvig konzuma v interesu trgovine, na drugi strani pa ustvarja zadovoljstvo med socialnimi sloji, ker jim omogoča nabavo potrebščin, katere

bi jim bile sicer nedostopne ali vsaj mnogo težje dosegljive. Zadovoljstvo širokih slojev je zdrava podlaga državi.

Trgovina sama si mora prizadevati dvigniti konsum; tega ne delajo samo manjša trgovska podjetja potom svojih prodajalcev in agentov, marveč se tudi svetovne tvrdke (»Ford« etc.) trudijo, da najdejo za svojo veliko produkcijo dovolj odjemalcev, in vendar jim nihče ne očita, da na škodo socialnih plasti svoje izdelke preveč vsiljujejo. Trgovec išče mesta za prodajo, dolžan ga je iskati. Uspeh je seveda odvisen od njegovih zmožnosti in od njegove prodajne organizacije.

Dejstvo, da se pri obročni prodaji mnogokrat, celo največkrat zavlačujejo plačila, da se veliko terjatev tudi izgubi, ne govori v prilog njenim protivnikom; šaj se tudi v prodaji na odprti kredit zavlačujejo plačila in propade marsikatera terjatev. Nikomur pa ne prihaja na um, da bi vsled nekaterih slabih plačnikov obsojal vse in se vsled tega odločil edino le za sigurno in varno trgovino proti gotovini, ker bi se s tem odrekel velikemu številu dobrih odjemalcev.

Kakor pri prodaji na kredit, mora trgovec tudi pri obročni kupčiji upoštevati načela zdrave trgovine: zavarovati mora terjatev ter poleg tega paziti na to, da vsled kasnejšega plačila ne bo oškodovan na obrestih.

Da doseže varnost in da ni prikrajšan na zaslužku, naj se ravna po sledečih glavnih navodilih:

1. Pred sklepom kupčije naj se točno pouči o kupčevih gospodarskih razmerah. Zlasti velja to za nove odjemalce, ki so večkrat z obroki pri drugih podjetjih preobremenjeni. Pri zakoncih naj navede kot dolžnika oba in naj zahteva tudi podpis od obeh.

2. Cena blaga naj bo v obročni prodaji nekaj višja kot proti gotovemu plačilu. Poleg obresti za dobo odplačevanja naj trgovec vkalkulira še obresti za eventualne zamude s plačili, obenem pa naj priračuna primeren odstotek za riziko.

3. Ob sklepu kupčije naj sestavi trgovec pogodbo v dveh izvodih, od katerih

enega, podpisanega po odjemalcu, obdrži sam, drugega pa izroči kupecu.

Ta pogodba naj obsega sledeče:

1. naslov kupca,
2. ime trgovca,
3. opis predmeta prodaje,
4. ceno s številkami in črkami,
5. odbitek plačila pri sklepu kupčije, tedaj enega obroka,
6. ostanek (s številko in besedo),
7. priračunanje obresti (če niso že v ceni vkalkulirane),
8. plačilni pogoji z navedbo višine in števila posameznih obrokov in označbo dnevov zapadlosti,

9. določitev višine zamudnih obresti za slučaj netočnega plačevanja,

10. določitev pristojnosti sodišča,

11. določitev višine kavcije (10 do 20%) za slučaj sodnega spora,

12. lastninski pridržek, s katerim si obdrži trgovec lastninsko pravico do prodanega predmeta do popolnega plačila in obenem zabrani vsako obremenitev ali odtujitev istega; poleg tega pa si naj izgovori trgovec tudi pravico do odvzema predmeta v slučaju neizvrševanja plačilnih obvez,

13. eventualna klavzula porokov, ki naj obsega njih ime in naslov ter pripombo: »pristopim (va-mo) predstoječi zavezi solidarno kot porok (i-a) in plačnik (i-a)«,

14. kraj in datum sklepa kupčije,

15. podpisi prodajalca, kupca in ev. porokov.

Trgovec, ki se je držal teh navodil, bo le redkokdaj in samo v izjemnih slučajih imel sitnosti ali izgubo od obročnih prodaj.

**Schmoll
Pasta**

ie pri nas in v inozemstvu najbolj
priljubljena

krema za čevlje

Nekaj domače gospodarske statistike.

Ljubljanska Zbornica TOI je pod naslovom »Gradivo za gospodarsko statistiko Slovenije« izdala brošuro, vsebuječo važnejše statistične podatke o stanju in gibanju trgovine, obrti, industrije in združništva v Sloveniji od leta 1925 do 1930 z dodatkom pregleda o plačanih posrednih in neposrednih davkih v letu 1929.

Statistika trgovine kaže začetkom lanskega leta 12.798 v Zbornici včlanjenih trgovskih podjetij. Tekom lanskega leta je bilo novo prijavljenih 1.287, odjavljenih pa 1.162 trgovskih obratov, tako da je njih število koncem leta 1930 narastlo na 12.923.

Število trgovin je tekom zadnjih pet let precej stabilizirano ter izkazuje od leta 1925 naprej sledeče stanje: 12.425, 12.745, 12.954, 12.930, 12.798 in lani 12.923.

Po glavnih strokah razdeljeno si sledijo trgovine v sledečem redu:

mešano blago	3200
lesna trgovina	1673
živila	868
deželni pridelki	699
branjarije	661
živina	674
sejmarji	607
denarni zavodi	575
vino	278
sadje	236
manufaktura	213
agenture	207
špedicija	205

Na teh 13 glavnih vrst trgovine odpade 10.096 obratov, dočim je ostanek 2.827 porazdeljen na 80 različnih drugih vrst trgovine.

Statistika obrti izkazuje v zadnjih petih letih nekoliko večji porast ter kaže od leta 1925 naprej sledeče gibanje: 26.653, 27.892, 29.129, 30.343, 31.416 in koncem lanskega leta 32.142 obrtnih obratov. Tekom lanskega leta je bilo na novo prijavljenih 2.721, odjavljenih pa 1725 obratov.

Prva mesta si v obrti delijo sledeče glavne stroke:

gostilne, restavr., hoteli	5.502
čevljarji	3.933
mlini	2.708
krojačice in šivilje	2.444
krojači	2.032
kovači	1.638
žage	1.203
mesarji	974
kolarji	740
peki	597

Teh deset glavnih obrtnih strok zavzema s svojim skupnim številom nad dve tretjini obrtnih obratov ter izkazuje stanje 21.771, dočim odpade na 242 različnih drugih obrtnih strok komaj slaba tretjina (10.641 obratov).

Statistika industrije izkazuje od leta 1927 sledeče stanje: 507, 515, 517 in je koncem lanskega leta porasla za 27 na 544 podjetij.

Največ je žag z najmanj dvema polnojarmenikoma, namreč 45, slede jim stavbna podjetja (44), premogovniki (29) in opekarne (27). Ostalih 399 industrij pripada 145 različnim strokam.

Davčna statistika za leto 1929 kaže, da odpade od 2.005 milijonov Din v celi državi predpisanih neposrednih davkov na Slovenijo 212 milijonov Din ali 10,5%.

Po vrstah se predpisi državnih davkov za leto 1929 delijo na sledeče davščine:

zemljarina	38.832.519
zgradarina	16.507.236
pridobnina	36.317.385
rentnina	1.768.698
družbeni davek	13.863.886
prometni davek	47.246.674
razni	40.493
vojnica	69.041
rentnina	1.883.099
uslužbenski davek	45.583.511
potujoče obrti	1.082.083

Ostanek odpade na zaostale davščine iz leta 1928, na obresti in stroške.

Na državne davščine je bilo leta 1929 poleg tega pobranih tudi 46.414.339 Din samoupravnih doklad.

Posredni davki, plačani v letu 1929 v območju Dravske fin. direkcije pa izkazujejo sledeče vsote:

trošarina	42.786.055
takse	43.999.499
taksni material	19.111.098
Skupaj	105.896.652

Pri trošarinah stoji na prvem mestu trošarina na vino, ki sama zavzema

mного nad polovico skupne vsote trošarine in znaša nad 23 milijonov dinarjev, sledi ji pivo s 6,7, alkohol in likerji 4,9 in žganje 3,5 mil. Din. Vse ostale trošarine znašajo komaj desetino skupne vsote trošarin (4,2 mil. Din).

Uprava trgovine.

(Nadaljevanje.)

Račun blaga v pomožnem zbirniku (razdelniku) računa produkcije nam tedaj prikazuje vse vsote, ki smo jih med letom izplačali ali jih imamo izplačati za les, katerega smo oddali posameznim produkcijskim odsekom (podiranje, ročna obdelava, žaga i. t. d.) v nadaljnjo obdelavo. Sešteti debetni stolpec nam tedaj kaže skupno vsoto izplačil in vrednosti neobdelanega in polobdelanega lesa, ki smo ga dokončno obdelali v lastni režiji.

V debetnem (kakor tudi v kreditnem) stolpcu so vpisane tudi vrednosti onega lesa, ki ga je eden izmed produkcijskih odsekov obdelal na pol in ga oddal v dokončno obdelavo drugemu odseku, n. pr. hlode iz gozda na žago. Vrednosti so seveda različne, ker je ceni polobdelanega lesa prišteta tudi voznina in smo nadaljnjo produkcijo (tedaj žago) obremenili za iz gozda dobavljeno blago po dnevnih cenah blaga, postavljenega k žagi.

Kreditni stolpec pa izkazuje nasprotno vse vrednosti blaga, ki smo jih iz kateregakoli produkcijskega odseka prevzeli na skupno oddajno skladišče, ali pa oddali od onega produkcijskega odseka v nadaljnjo obdelavo drugemu.

Dasiravno koncem leta, ali o priliki druge medletne provizorne bilance sešteta stolpca ne izkazuje druga kot promet lesa v lastni predelavi in obdelavi, tvori ta postavka v računu produkcije važen statističen podatek.

V kolikor je skupna vsota kreditnega stolpca, prištevisi k njej tudi vrednost zaloge na posameznih produkcijskih odsekih, večja od vsote debetnega stolpca, nam ta razlika prikazuje znesek, za katerega se je vrednost lesa vsled predelave in obdelave povečala.

Drugo glavno postavko računa produkcije tvori režija, ki jo v razdelniku računa produkcije zopet oddelimo na posamezne skupine in sicer:

1. **Račun plač in dnin**, kamor vpisujemo v debetni stolpec vse one vsote, ki smo jih za poedine produkcijske odseke izplačali ali jih imamo izplačati. V kreditni stolpec vpisujemo eventualna povračila takih izplačil.

2. **Račun voznin** obsega v debetnem stolpcu vse one zneske, ki smo jih izplačali ali jih imamo izplačati za les za vso dobo dokler blago ne pride na skupno oddajno skladišče, ker smo zadnji produkcijski odsek priznali za prevzeti les po dnevnih vrednosti na oddajno skladišče postavljenega lesa.

3. **Račun zavarovalnin**, ki obsega v debetnem stolpcu vse izplačane ali za tekočo dobo dolžne zavarovalnine za delavce in za blago, kakor tudi za produkcijske objekte.

4. **Račun obratovalnih stroškov**, kamor vpisujemo v debetni stolpec vse izdatke za razne obratovalne potrebščine in pomočke, kakor: električni tok, pogonski material, manjša popravila orodja in strojev, mazilno olje, kurivo in slične izdatke, ki so z vzdrževanjem obratovanja v zvezi.

5. **Račun najemnin**, če imamo razna obratovališča v najemu.

6. **Račun raznih stroškov**, obsegajoč režijske izdatke za račun produkcije, kateri niso v prejšnjih petih računih zapadeni.

Razdelnik računa produkcije je, kakor omenjeno, pomožna knjiga, in vpisujemo vanjo podatke, ki smo jih dobili v P. N. istočasno, ko smo izvrševali knjizbe v knjigo produkcije.

(Dalje sledi.)

Gospodarske beležke.

Petdesetletnica ljubljanskega trgovskega gremija.

V nedeljo dne 26. t. m. ob 11 uri se vrši v »Trgovskem domu« svečana seja povodom proslave petdesetletnega obstoja Trgovskega gremija v Ljubljani.

Gbēni zbor ljubljanskega trgovskega gremija bo v torek ob 19 uri v veliki dvorani »Trgovskega doma«.

Za organizacijo sadnega izvoza.

Vlada je pozvala v Beograd na konferenco sadjarske strokovnjake, izvoznike in predstavnike sadjarskih zadrug, da bi se dogovorili o potrebnih izmenah določil v pravilnikih za izvoz sadja.

Konferenca je soglašala v tem, da je treba vrste sadja zmanjšati na čim manjše število »sort«, kar pa se ne bo moglo doseči kmalu in potom pravilnikov, pač pa s podrobnim organizatoričnim delom v doglednem številu let. Glavna naloga pravilnikov je, da se uvede enotno, pravilno pakiranje sadja.

Za kontrolo izvrševanja določb se sestavijo posebne komisije, ki bodo poslovale na potrebnih krajih ob sezonskem času.

Proti slabim plačnikom.

Medsebojna konkurenca daje mnogim slabim plačnikom priliko, da izkoristijo to nasprotstvo, ne glede na to, da svojih dolgov pri prejšnjem trgovcu niso poravnali, niti nimajo namena poravnati jih.

Konkurent, ki je prevzel svojemu kolegi stranko, gleda, da ji ustreže — in nov dolg je zopet tu. Vsled slepe konkurence sta oškodovana oba. Dolžnik pa ima največkrat možnost, da se okoristi še v tretje in četrto.

Pred nekaj dnevi so beograjski trgovci pokrenili gibanje, da se uvede črna knjiga slabih plačnikov, ki naj bi bila trgovcem-članom trgovskega društva v društvenih prostorih na razpolago.

Slična naprava bi bila umestna in potrebna tudi pri nas ter se z zadevo pobavimo še podrobneje v eni prihodnjih števil.

Najboljše jajčarice.

Živinorejska selekcijska zadruga v Velikem Bečkereku je pod nadzorstvom poljedelskega ministrstva in banske uprave priredila zanimivo in poučno poizkusno tekmo dobrih jajčaric. Tekmovanje bo trajalo 100 dni. V posebne predelke so zaprte posamezne skupine domačih jajčaric, po 9 kokoši z enim petelinom.

Dosedanji potek prvih desetih dni izkazuje sledeče rezultate: »štajerske« so znesle 28 jajc; »rodislanske« I. skupina 36 jajc, II. skupina 37; »plimuntrok« I. skupina 34, II. 38; »orpingtonke« rujave 44, bele 38; »lenghornke« I. skupina 41, II. 39, III. 31; golovratke 31 in navadne domače kokoši 29 komadov jajc. Za sedaj pritiče prvenstvo »orpingtonkam«.

Železnica Sevnica — Št. Janž.

Prometno ministrstvo je končno razpisalo zgradbo železniške proge Št. Janž—Sevnica v dolžini 12 km, ki bo dajala delu dolenjske ugodnejšo zvezo s Štajersko in z Zagrebom.

Poleg tega je razpisana tudi zgradba proge Varaždin-Koprivnica v dolžini 42 km in ozkotirne proge Preboj-Prijepolje (28 km).

Pred uvedbo petdnevnega delovnega tedna v naši industriji.

Ker je bila na mednarodni konferenci dela sprožena ideja uvedbe petdnevnega delovnega tedna v industriji, so se tudi pri nas prizadeti krogi pričeli zanimati za to vprašanje, ki je naletelo tako v delavskih, kakor v delodajalskih krogih na mnogo simpatij. Vprašanje se je začelo resno razmotrivati in se seveda iz obeh strani stavijo različni predlogi, od katerih ima največ izgleda načrt, da se delovni čas v petih tedenskih delavskih primerno zviša in na ta način pokrije izgubljeni čas šestega delovnega dneva, ki bi bil prost ob nezmanjšanem zaslužku delavcev in brez izgube delodajalcev.

Akcija za zniževanje cen na Sušaku.

Na Sušaku se je osnoval poseben odbor, ki stremi za znižanjem cen življenjskih potrebščin v nadrobni trgovini. Kolikor poročajo, je odboru uspelo doseči pri večji manufakturni tvrdki znižanje cen za 30% pri svilenem, 20% pri volnenem in 10% pri bombaževem blagu.

Mi beležimo to vest z vso rezervo, ker nam zaslužki sušaskih manufakturnistov niso znani, vsekakor pa pri sedanjih konkurenci ne morejo biti izdaleka tako visoki, da bi prenesli tako znižanje. Nedvomno gre za kako prikrito, že davno nameravano razprodajo in se je trgovec v tem slučaju poslužil samo dane prilike za izkoriščanje reklame.

Opozarjamo trgovce na ta pojav, ki najbrž ne bo ostal osamljen ter bo nudil zlasti nesolidni trgovini priložnost, da se okoristi na škodo solidne trgovine.

PRED POGAJANJI Z AVSTRIJO.

Iz Beograda se javlja, da se pričnejo pogajanja za sklep nove trgovinske pogodbe z Avstrijo začetkom prihodnjega tedna. Pogajanja se bodo vršila v Beogradu.

Kakor znano, nam je Avstrija odpovedala pogodbo za 30. junij, istotako tudi Madžarski, ker je ta pogodba ovirala avstrijsko vlado pri izvedbi carinsko-zaščitnega programa za kmetijske proizvode in onemogočala uvedbo višjih zaščitnih carin.

Za pogajanja je določen razmeroma zelo kratek rok in se je bati, da spriče

Povpraševanja za naše izvozno blago.

Zavod za pospeševanje zunanje trgovine v Beogradu ima iz inozemstva sledeča povpraševanja za naše poljske pridelke:

orehi: Marseille (4104), Budimpešta (5485);

suho sadje: Marseille (4104);

bučno seme: Budimpešta (5485);

fižol in leča: Le Piree (3765), Budimpešta (5485), Libija (beli fižol 6645);

loj: Bari (6429);

krpe in staro železo: Genova (4275);

zdravilna zelišča (zlasti lipov cvet in kamelice): Milano (6262, 6304 in 6331); Wien (6311 in 5408), Breslau (6382), Paris (6266), Brno (6006), Hamburg (5609).

Zavod daje interesentom brezplačna pismena pojasnila in želi, da mu trgovci stavijo že fiksne, po možnosti povzročene ponudbe z naznačko cene, množine, dobavnega roka in plačilnih pogojev.

prevelike agrarne zaščite pogajanja ne bodo lahka, vsled česar nastaja nevarnost, da nastopi s 1. julijem brezpogodbena stanje. Poučeni krogi zatrjujejo, da namerava Avstrija ponuditi Jugoslaviji preferenčne carine v obliki izvoznih premij v obeh državah, ki bi se po tem obračunavale med seboj, kot je bilo to predvideno za avstrijsko-madžarsko pogodbo, o čemer smo že obširno poročali. Zatrjuje pa se tudi, da bo pogodba sklenjena za zelo kratek rok (najbrž samo za eno leto), ker se misli v tem času na izvršitev dunajskega pakta o carinski uniji z Nemčijo.

BANOVINSKI PRORAČUNI.

Finančno ministrstvo je odobrilo proračune banovin za tekoče proračunsko leto. Proračuni posameznih banovin po odobritvi izkazujejo v primerjavi z lanskimi sledeče vsote:

banovina	1931/32	1930/31
Vardarska	74,783.494	79,439.811
Vrbaska	56,355.588	73,071.531
Dravska	151,896.796	159,088.262
Drinska	123,304.309	113,940.548
Dunavska	160,661.911	195,252.496
Zetska	69,422.575	76,845.169
Moravska	88,065.622	72,893.900

Primorska	70,181.855	66,500.000
Savska	220,479.455	219,375.386

Proračuni so v večini banovin z izjemo Moravske in Primorske manjši kot lansko leto.

Višina banovinskih doklad se giba med 20 do 35 odstotki. Najvišja je še vedno doklada v Dravski banovini, ki znaša 35%, 30% doklada je v Vardarski banovini, po 25% doklade imajo Primorska, Vrbaska, Zetska in Moravska banovina, v vseh ostalih banovinah pa je določena 20% doklada.

STATISTIKA INSOLVENC.

Pravkar so objavljeni uradni podatki insolvent za mesec marec v celi državi, na podlagi katerih nam je mogoče sestaviti tudi statistiko insolvent v letošnjem prvem četrtletju.

Gibanje slučajev insolvent izkažejo sledeče številke:

1931.	jan.	febr.	marec
konkurzi	35	33	44
poravnave	55	50	68
skupaj	90	83	112

V primerjavi s podatki za zadnja štiri leta za prvo četrtletje je bilo gibanje insolvent sledeče:

I. četrtletje	1928	1929	1930	1931
konkurzi	266	303	217	112
poravnave	—	—	—	174
skupaj	266	303	227	286

Posebno občutno je naraščanje insol-

vent v Sloveniji, kar dokazuje, da je ta del države po gospodarski krizi najtežje prizadet. V Sloveniji je bilo letos v prvem četrtletju registriranih 19 konkurzov in 29 poravnav, tedaj skupaj 48 slučajev insolvent, medtem ko je znašalo v prvem četrtletju lani število insolvent 21, predlanskem 11, leta 1928. 19 in leta 1927. 26 slučajev.

Res je, da se podatki za prejšnja leta nanašajo samo na konkurze, ker je bil zakon o poravnava ukinjen. Res je tudi, da se še danes v nemalo slučajih zakon o poravnava zlorablja; vendar to naraščanje števila insolvent jasno govori, da gospodarska politika v Sloveniji ni zdrava in da ne moremo govoriti še o kakem izboljšanju gospodarskih razmer pri nas.

NAŠ PAVILJON NA MILANSKEM VELESEJMU.

Uprava našega Trgovinskega muzeja je v polni meri rešila svojo nalogo, ki ji je bila stavljena z organizacijo našega paviljona na milanskem velesejmu.

V reprezentančni dvorani paviljona je s slikami, številkami in diagrami nazorno prikazana produktivnost, gospodarska sila in napredek naše države v industrijskem, poljedelskem, obrtnem in trgovinskem oziru.

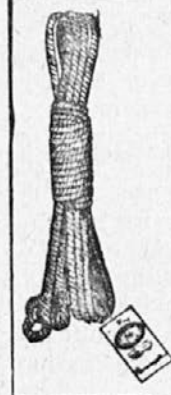
V posebni gospodarski razstavi je poleg drugega razstavila naša država 40 glav živine, dočim je perutnina razstavljena v 12 kletkah.

V glavni dvorani našega paviljona so razstavljena dela naše umetne in domače obrti, med katerimi je poleg bosanskih, dalmatinskih in srbskih vezenin častno zastopano tudi čipkarstvo iz Slovenije.

Splošni gospodarski oddelek je nedvomno eden najzanimivejših ter nudi obiskovalcem poleg nazornega pregleda tudi sliko kvalitativne vrednosti skoraj vseh produktov našega izvoza. Posebno lepo je zastopana lesna industrija in rudnine. Tudi poljski pridelki, zlasti žito in fižol in mesni izdelki so razstavljeni z velikim okusom. Tu najdemo tudi lepo zastopano čebelarstvo in svil-

gojstvo. Tobak in tobačni izdelki zavzemajo zanimiv del razstave.

Od slovenskih privatnih podjetij so zastopani: »Titan« iz izdelki naše kovinske industrije; Černak iz Maribora z lesom in krovno lepenko; Gospodarska zveza iz Ljubljane s skoraj vsemi gospodarskimi pridelki; Geršak iz Ljubljane z gobami; razstavljen je tudi hmelj iz Zalca in oglje — last tvrdke Zemljak iz Ljubljane. Razstava napravlja na obiskovalca zelo ugoden vtis, in se zlasti oni, ki so bili o naši zemlji in naši kulturi doslej poučeni zgolj iz fašističnega čtiva, čudijo pestrosti in kvalitativni vrednosti naših pridelkov in izdelkov.

Najboljše med najbolj-
šim vrvarskim blagom
se izdeluje v
Grosupljem.

Varstvena znamka ga-
rantira za izbrano, ne-
prekosljivo kvaliteto. To
je blago, ki bode zado-
voljilo Vaše odjemalce.
Vam zagotovilo tra-
jen dober zaslužek, ki
ga dajejo le zadovoljni
odjemalci. — Poskusite
tudi Vii

ŠE O DAVKU NA POSLOVNI PROMET.

Na konferenci vseh gospodarskih zbornic Jugoslavije v Beogradu je bila soglasno sprejeta in predložena finančnemu ministru sledeča resolucija:

1. Glede poštnih paketov so zbornice in korporacije soglasno mnenja, da sedanj način odmere skupnega davka na poslovni promet na podlagi petkratne carine ni primeren in vsebuje trdote. Zato predlagajo, da bi se skupni davek na poslovni promet pri uvozu poštnih pošiljk pobiral kakor pri ostalih pošiljkah na podlagi fiktivne vrednosti; če pa pošiljki faktura ni priložena, tedaj naj bi se pobiral skupni davek na podlagi trikratnega zneska carinskih dajatev. Po čl. 14. uredbe o skupnem davku na poslovni promet je oproščeno plačila tega davka blago, ki ga neposredno uvažajo kmetijske zadrage, odnosno blago, ki ga uvozijo nabavljalne zadrage državnih nameštencev ali njihov savez za potrebe članov. Ta oprostitev naj se ukine, ker ni v skladu z duhom in strukturo novih predpisov o skupnem davku na poslovni promet.

2. Pri embalaži se prakticira metoda, da se v primeru večje stopnje skupnega davka na poslovni promet na emba-

lažo kakor na blago samo, pobira od uvoznih pošiljk skupni davek na podlagi stopnje za embalažo, vsled česar predlagajo zbornice, da finančno ministrstvo da carinskim organom navodila v tem smislu, da embalaža ne more biti predmet za pobiranje skupnega davka, če ni sama namenjena trgovinskemu prometu.

3. Glede prijav zalog in terjatev odnosno odmere splošnega davka na poslovni promet na te zaloge in terjatve so zbornice in korporacije izrazile dvom, da bodo v poštevh prihajajoči davčni obvezanci mogli te prijave predložiti tako, kakor je predpisano. Zato izražajo soglasno željo, da se obdavičenje zalog in terjatev nadomesti s pavšalom, ki naj znaša eno četrtino lanskega prometnega davka. Kdor pa zaloge in terjatve prijavi, naj se mu splošni davek na poslovni promet odmeri na podlagi te prijave.

Pokazala se je tudi potreba nekaterih korektur pri skupnih tarifah za gotovo blago in vrednote, in se v poučenih beograjskih krogih zatrjuje, da pride v kratkem do revizije gotovih postavk davčne tarife.

Po širnem svetu.

Poljsko železniško posojilo.

Dne 18. t. m. je bila v Parizu podpisana pogodba za najem posojila, ki ga je najela poljska država od Schneider-Creuzotove banke za zgraditev premovalne železnice Gornja Slezija—Gdinja v višini 1.100 milijonov frankov. Prvi obrok (400 milij. frankov) bo izplačan takoj, drugi obrok (300 milij. fr.) 1. maja prihodnje leto, ostanek pa 1. maja 1933.

Tudi avstrijsko-čehoslovaška pogajanja prekinjena.

Pri pogajanjih za sklep nove trgovinske pogodbe med Čehoslovaško in Avstrijo je prišlo do tako velikih nesoglasij, da razgovori začasno počivajo, ker mora čehoslovaška delegacija dobiti nove instrukcije, da zamore pogajanja nadaljevati.

Avstrijsko-nemška carinska unija.

Pogajanja za sklep avstrijsko-nemške carinske unije so prišla na mrtvo točko in so začasno prekinjena. Zlasti v Avstriji vstaja proti nameravani carinski uniji vedno večji in očitnejši odpor. Tudi v nemških gospodarskih krogih se vzbujajo pomisleki, ker je očitno, da bi bila nemška industrija vsled represalij njenih inozemskih odjemalk oškodovana, kmetijstvu samemu pa bi carinska unija ne prinesla niti dela predvidenih koristi.

Glavni udarec pa je zadan projektu z nenaklonjenostjo velesil, ki vidijo v carinski uniji političen akt, nekako predpripravo za »Anschluss«, in obenem kršitev mednarodnih dogovorov. Avstrija je končno pristala na to, da pride projekt pred Društvo narodov, čemur se tudi Nemčija ne bo mogla upirati.

Trgovinski spor med Avstrijo in Rusijo.

Avstrijski poljedelski minister je prepovedal uvoz jaje iz Rusije v Nemčijo, vsled česar je Rusija takoj prekinila pogajanja za naročila pri avstrijski industriji, ki so se gibala v višini desetih milijonov šilingov in bila že skoraj perfektna. V avstrijskih industrijskih krogih vlada vsled tega nezadovoljstvo in si predstavniki avstrijske industrije prizadevajo doseči ukinitve prepovedi.

Novije vesti poročajo, da je že uspešno poravnati spor, vsled česar je Avstrija umaknila prepoved uvoza jaje, Sovjeti pa obnovili svoja naročila.

Čehoslovaška zunanja trgovina.

Poročilo o čehoslovaški zunanji trgovini v marcu izkazuje (v milijonih čk): uvoz 880 (lani 1349), izvoz 1083 (lani 1484). Uvoz se je tedaj nasproti lanski po vrednosti skrčil za 469, izvoz pa za 401 milijon čk, tedaj se je volumen čehoslovaške zunanje trgovine zmanjšal skupno za 870 milijonov čk ali za nad 30%.

Nazadovanje angleške zunanje trgovine.

Angleška zunanja trgovina v marcu letos izkazuje močno nazadovanje v primerjavi z lanskim ter izkazuje zunanja trgovina sledeče vrednosti v funtsterlingih v mesecu marcu:

	1930.	1931.
izvoz	53,145.000	33,189.000
uvoz	93,450.000	70,665.000
skupaj	146,595.000	103,854.000

Zmanjšanje vrednosti zunanje trgovine znaša navzlic pomirjenju z Indijo 30%, kar je tudi iz vidika padanja cen in neugodne konjunktore ogromno nazadovanje.

Nemška zunanja trgovina.

Marčeva trgovinska bilanca v Nemčiji predstavlja glede izvoza vedno višek sezone. Letos je izvoz v marcu znatno manjši kot lansko leto ter znaša 822 milijonov mark, od česar odpade vrednost 45 milij. mark na reparacijske datjave. Uvoz je tudi znatno manjši kot lani ter znaša 584 milijonov mark. Marčeva trgovinska bilanca Nemčije je tedaj zaključena z aktivo v znesku 268 milij. mark.

Obseg italijanske zunanje trgovine se krči.

V marcu je zunanja trgovina Italije nasproti istemu mesecu v pretečenem letu ponovno močno nazadovala, dasi-ravno se je že lansko nazadovanje označalo kot katastrofalno.

Obseg zunanje trgovine v marcu v primerjavi z lanskim kaže po vrednosti sledeče zneske v lirah:

	1930	1931
izvoz	1.041,595.000	828,829.000
uvoz	1.506,307.000	1.032,638.000
skupaj	2.547,902.000	1.861,467.000

Po vrednosti se je zunanja trgovina skrčila za 27%.

Kongres Mednarodne trgovske zbornice.

V dneh 4.—9. maja se vrši v Washingtonu kongres Mednarodne trgovske zbornice, ki se bo bavil z važnimi vprašanji ureditve mednarodne trgovine. Kongresu bo prisostvovalo okoli tisoč delegatov iz vseh delov sveta. Našo delegacijo tvorijo gg. Vl. Premrou, podpredsednik zagrebske ZTOI, Adolf Cuvaj, tajnik ZTOI v Zagrebu in Štefan Popović, tajnik beograjske Zveze industrijev.

Nemčija ponuja Romuniji preferenčne carine.

Pri nedavno prekinjenih trgovinskih pogajanjih med Nemčijo in Romunijo se je govorilo tudi o uvedbi prednostnih carin za romunske poljske pridelke, na kar bi pa morale seveda pristati tudi vse one države, ki imajo doslej pogodbene ugodnostne carine z Nemčijo. Nemčija bi bila baje pripravljena slične preferenčne carine odobriti tudi drugim vzhodnoevropskim državam proti primerni rekonpenzaciji za njene industr. izdelke.

Ruska naročila v Nemčiji.

Po vesteh nemškega časopisja znaša vrednost ruskih naročil pri nemški težki industriji letos okoli 300 milijonov mark (4.065 milijonov dinarjev). V tej ogromni vsoti pa ni všteta vrednost raznih drugih ruskih naročil, za katera so pogajanja še v teku. Do tako visokih sklepov je zamoglo priti le na ta način, da je država prevzela velik del jamstva za ruska naročila.

Borzna poročila.

DENARSTVO.

Gibanje valute v tekočem tednu.

	Uradni tečaj	Prosti tečaj
1 angleški funt	276—	276 35
1 ameriški dolar	56 5	56 76
1 avstrijski šiling	7 96	7 99
1 belga	7 92	7 90
1 bolgarski lev	—41	—41
1 češkoslov. krona	1 676	1 68
1 francoski frank	2 218	2 22
1 italijanska lira	2 975	2 97
1 grška dragma	—73	—73
1 madžarski pengő	9 90	9 91
1 nemška marka	13 55	13 54
1 poljski zlot	6 33	6 32
1 romunski lej	—336	—33
1 španska peseta	5 60	5 60
1 danska krona	15 13	15 12
1 švicarski frank	10 959	10 95
1 holandski goldinar	22 77	22 80
1 turška lira, papir	26 70	26 70
1 zlati frank	10 959	10 96
1 kanadski dolar	56 02	56 01
1 norveška krona	15 13	15 09
1 brazilski milreis	5 40	5 40
1 argentinski pezos	17 20	17 15
1 švedska krona	15 15	15 12
1 egiptovski funt	281 80	281 50

Španska peseta je šla tekom tedna globoko navzdol, a se v zadnjih dneh zapet popravlja, kar znači, da so posledice revolucije že deloma preboljene.

Ali ste poravnali naročnino?

Tržna poročila.

Vino.

Cene dalmatinskim vinom so precej uvrščene in mestoma celo v lahнем porastu.

Dolenjska ima približno polovico lanskega pridelka, zlasti boljših vrst, razprodanega. Cene vinu 7—9¹/₂% se gibajo v višini 3¹/₂—4, boljše vrste celo do 6 Din za liter. Za slabejše vrste je zanimanje majhno, dočim je boljše blago še vedno predmet živahnega povpraševanja.

Štajerska vina v okolici Maribora in Ljutomeru se plačujejo po kvaliteti po 4—10 Din, specialna vina so celo dražja. V okolici Ptuja in v Halozah se giba cena v višini 3—7 Din za liter. Na tržišču vlada mlačno razpoloženje.

VREDNOSTNI PAPIRJI.

Državni papirji: Vojna škoda promptna 423 75—424, 7% Blairovo posojilo 82 80—83 25, 8% Blairovo posojilo 93 50 do 94, 7% investicijsko posojilo 88—89, tobačne srečke 20—21 ponudba, 4% bosanske obveznice 51 25—52 25, beglške obveznice 67 50—68, Rdeči križ 39 povpraševanje, posojilo državne hipotekarne banke 83 50—84, Seligmanovo posojilo 83—83 50.

Tobačne srečke in »Rdeči križ« nestalni, sicer neizpremenjeno.

Privatni efekti: Ljubljanska kreditna banka 120 povpraševanje, Prva hrvaška štedionica 924—925, Strojne tovarne 80, Trboveljska premogokopna 310 do 315, Kranjska industrijska družba 312, Združene papirnice Vevče 132 povpraševanje, Nar. banka 7.800—7.950, Kreditni zavod 170 do 180, Obrtna banka 36 povpraševanje.

Okrepili so se nekoliko papirji »Trboveljske« in »Praštedionice«, dočim so papirji »Narodne banke« nekoliko nazadovali. Ostali papirji so čvrsti.

Na inozemskih borzah se je pojavilo močno povpraševanje po papirjih naših železarn, zlasti KID na Jesenicah.

Platina izenačena z zlatom.

Londonska borza za dragocene kovine notira vrednost zlata in platine z enako ceno 4 funte in 10 šilingov za unčo. S tem je vrednost platine, ki je bila še nedavno mnogo (celo devetkrat) dražja, izenačena z vrednostjo zlata.

Kavčuk.

Po poročilih iz Amerike je cena kavčuka zapet znatno padla ter je še vedno v nazadovanju. Mnenje strokovnjakov je, da bo nazadovanje tekom tega meseca znižalo cene surovega kavčuka za 20 do 30%.

„TRIBUNA“ F. B. L., tovarna dvokoles in otroških vozičkov
Ljubljana, Karlovska cesta 4
Prodaja na chroke

Jajca.

Na inozemskih tržiščih se je v marcu gibala cena jaje sledeče: Milano je plačeval začetkom meseca ducat svežega blaga po 4.45 Lit, koncem meseca pa je cena padla na 3.60 Lit (10.65 Din). Hamburg je plačeval začetkom meseca naše blago po 8, koncem meseca pa po 7.2 pfeniga (98 par) komad.

Švica plačuje jugoslovansko blago (franko Buchs) 93—95 frankov, štajersko 102—104 franke za zabojo.

Nemčija kaže zelo malo interesa za naše blago, ker je preplavljena z ruskimi jajci. Naš glavni kupec kaže biti tudi letos Italija, kamor smo lani izvozili okoli 60% celokupnega izvoza jaje.

Na naših tržiščih se je koncem marca plačevalo izvozno blago v Beogradu po 65 par, v Subotici po 60 par in na Štajerskem po 55 par komad.

Koncem tekočega meseca se vrši v Beogradu sestanek interesentov za ustanovitev združne centrale za izvoz jaje.

Kovine.

Na londonski kovinski borzi notirajo sledeče cene v funtih in šterlingih (v oklepajih cene začetkom meseca):

baker 42/10 (43) za tono,
svinec 12/6 (12/10) za tono,
cin 111/3 (119/6) za tono,
cink notira 11/11 (11.12).

Kovine so tedaj še vedno v padanju.

Pri bakru je moral tudi ameriški kartel znižati cene od 10.30 na 10.05 centa cif evropska luka.

Žito.

Na ljubljanski borzi notirajo sledeče cene za žito, promptna dobava, mlevska voznina (če ni drugače pripomnjeno), slovenska postaja, plačilo v 30 dneh:

Keruz: bačka, stara zobata, suha, rešetana 147.50—150.—; bačka, stara, zobata, suha, rešetana, navadna voznina 155—157.50; nova, času primerno suha s kvalitetno garancijo do namembne postaje, navadna voznina 140—142.50; činkvantin, času primerno suh 200—202.50; činkvantin, času primerno suh, navadna voznina 207.50—210.

Oves: baranjske provenience, navadna voznina 200—202.50.

Pšenica: bačka potiska 80/81 kg, 1% primesi 217.50—220; bačka srbobranska 79/80 kg, 2% primesi 215—217.50; gor-njebačka, 79/80 kg, 2% primesi 215 do 217.50; bačka, Sombor okolica, 79 kg, 2% primesi 205—207.50; baranjska, 79/80 kg, 2% primesi 212.50—215.

Moka: banatska nularica, slov. postaja 335—340.

Ameriško tržišče.

Na ameriških blagovnih borzih notirajo sledeče cene, katerim v oklepaju dodajamo cene pred enim mesecem:

Žito na čikaški borzi: pšenica se je okrepila ter notira za bušel (27.21 kg) 83.62 cent (79.63—79.75); ostala žita notirajo za bušel (25.40 kg): koruza je šla navzdol na 60.87 cent (64.50); rž je po zadnji okrepitvi zopet padla ter notira 37.37 cent (40.25); tudi oves je nazadoval na 30.75 cent (32.87).

Bombaž je šel nekoliko navzdol ter notira v Newyorku 10.30 (10.89) cent za libro (0.45 kg).

Sladkor notira ob mirni tendenci 1.22 (1.25) dol. za vrečo.

Kava: »Rio« No. 7 je močno padla ter notira 4.61 (5) dol.; »Santos« je tudi nazadovala na 7.73 (7.97) dol. za vrečo.

Akcija za znižanje cen na Poljskem.

Poljska vlada se je začetkom tekočega leta odločila provesti akcijo za zniževanje cen, stremeča za ciljem, da se industrijski proizvodi vsaj donekje približajo nizkim cenam poljskih produktov.

Od 1. jan. pa do konca marca letos se je trgovinskemu ministru brez vsakega pritiska, samo potom pozivov in konferenc posrečilo, da so v tem času nazadovali indeksi cen industrijskih produktov pri živilih za 10—37½%, pri tekstilijah za 4—21%, v kemični industriji za 8—25%, v papirni ind. za 5 do 15%, pri umetnih gnojilih za 5 do 23%, v cementni industriji za 7—12%, v železninarski za 3—6% in pri nafti za 3—3½%.

Istočasno pa je vlada pokrenila tudi akcijo za dvig cene poljskih pridelkov, da na ta način dvigne kupno moč in konsum v državi.

KOZUHOVINA.

Od velesejsmske uprave smo prejeli sledeče situacijsko poročilo o dražbi kož divjadi dne 13. in 14. aprila 1931. v Ljubljani.

Radi popolnoma nejasne situacije na svetovnem trgu je bila dražba dne 23. in 24. marca t. l. v Ljubljani odpovedana. Prenapolnjena severoameriška tržišča in konkurenca Rusije je onemogočila vsako kalkulacijo. Trgovci s kožami divjadi so bili zato z nakupom zelo rezervirani in kupili samo, če so bile cene skrajno ugodne. Dobre lisice se niso plačevale bolje od dveh dolarjev. Lisice so padle v 3 mesecih skoraj za polovico, iščejo se samo one z rudečo dlako, medtem ko sive niso željene. Nekoliko so popustile kune zlatice, kune belice so trdne, veverice so poskočile, istotako jazbeci, bele in rujave podlasice, divje mačke. Za malenkost so padle vidre, dihurji, domači zajci. Divji zajci nimajo več prave vrednosti, ker je na trgu preveč blaga. Za gamse, srne, šakale, volkove, polhe in domače mačke ni zanimanja.

Na dražbi je bilo zelo veliko blaga, 35% iz Dravske banovine in 65% iz ostale kraljevine. Kupci so bili večinoma iz inozemstva. Prodale so se bele in

zlate kune, veverice, jazbeci, dihurji, bele in rujave podlasice, vidre, divje mačke, domači in divji zajci. Neprodanih je ostalo polovico lisic, vsi gamsi, polhi, krti, šakali, domači zajci.

Dosežene cene odgovarjajo onim na svetovnih tržiščih, deloma so še celo višje. Velikemu, splošnemu padcu cen pa je predvsem vzrok Sovjetska Rusija, ki ponuja svoje kože na evropskih in ameriških tržiščih za vsako ceno.

Kože so na dražbi notirale sledeče (v oklepaju dodajamo ceno zadnjega — januarskega kožuhovinarskega sejma):

kune zlatice	Din 600—750	(635—685)
kune belice	„ 600—710	(600—700)
veverice	„ 5·30	(3)
lisice poljske	„ 140—180	(250—350)
lisice gorske	„ 150—220	(400)
jazbeci	„ 102	(85—95)
dihurji	„ 80—120	(125—160)
podlasice bele	„ 48	(27)
podlasice ruj.	„ 5·20	(4)
mačke divje	„ 130	(100—120)
vidre	„ 550—620	(550—770)
zajci divji	„ 5·40	(7·40)
zajci domači	„ 1·—	(mešani)
srne	„ 7·—	(15—20)
gamsi	„ 10·—	

PREGLED INOZEMSKIH TRŽIŠČ.

Važnejša inozemska tržišča izkazujejo v marcu sledeče gibanje cen (prva cena je cena začetkom, druga koncem marca):

Pšenica: Milano ruska pšenica 113 do 111·50 Lit, naša pšenica 108·50—106·50 Lit (315·40 Din) za 100 kg fko Milano. Cene ruske pšenice so tedaj v Milanu celo višje od naše pšenice.

Koruza: Milano plačuje naše blago, franko tam, stalno po 48·50 Lit (143·60 Din); v Braili se giblje cena koruze od 73 do 73·50 Din za 100 kg (romunsko blago).

Fižol: mešano blago plačuje Milano 77—77·50 Lit (230·35 Din) za 100 kg; Solum plačuje tetovški fižol po 412 Din (začetkom marca celo 425 Din); beli novi fižol notira na zagrebškem trgu 240 Din.

Živina: za kg žive teže plačuje Milano prvovrstno blago: vole 3·60 Lit (10·70 Din), krave 3·40—3·60 Lit (Din 10·65), teleta 5·40—5·20 Lit (15·45 Din). Na Dunaju so se plačevali voli I. 1·35—1·65, ekstremni do 1·90 šilinga, II. 1·05—1·30 šil., III. 0·90—1 šiling, krave so imele ceno 0·75—1·15 šil., slabejše blago celo po 0·55—0·70 šil. za kg žive teže. Svinje so se na dunajskem sejmu nekoliko pocenile ter se je plačevalo pitano blago po 1·50—1·55 šil., angleške križanke po 1·25—1·35, mesne svinje pa po 1·10 do 1·40 šilinga za kg žive teže.

Perutnina: Milano plačuje kg žive teže: kokoši 7—9·75 Lit (28·90 Din), purane 7—8 Lit (23·70 Din); Bratislava plačuje komad žive perutnine: kokoši 25 Kč (41·90 Din), gosi 32·50 Kč (54·45 Din), race 13·50 Kč (22·60 Din).

Jabelka: Bratislava plačuje uvoženo blago po pribl. 9 Kč (15:10 Din); Budimpešta po 1:25 pengö (12:50 Din) kg.

Orehi: Trst plačuje albansko blago po Lit 1:90 (5:63 Din); Budimpešta po 1:15 pengö (11:45 Din); Bratislava pa po 11 Kč (18:60 Din) kg. V Zagrebu notira domače blago 5:45 Din.

Volna: dalmatinsko blago plačuje Trst po 4:50 Lit (13:30), dočim notira v Beogradu »stogoš« 11:50 in sigaja 12:50 Din za kg.

Jagnječje kože Dalmacije, Bosne in Istre plačuje Trst 7:25—6:88 Lit (9:92 Din) kg.

Krasne vence

za birmo kakor tudi šopke, vence za neveste, ročne šopke, razno cvetlično listje, nagrobne vence izdeluje in nudi po najnižji konkurenčni ceni

Rado Pregrad

industrija umetnih cvetlic

Podčetrtek Dravska banovina

Edino domače večje slovensko podjetje te vrste.

Lesno tržišče.

Povpraševanja za naš les.

Na Zavodu za pospeševanje zunanje trgovine so sledeča povpraševanja za naš les:

- 3633 — Lomello — vse vrste lesa,
- 5657 — Milano — orehovina,
- 3793 — Bordeaux — železniški pragovi,
- 4036 — Aleksandrija — smrekovina,
- 6349 — Milano — gradbeni les, oglje, zaboji,
- 6429 — Bari — gradbeni les.

Zavod daje pod navedenimi številkami brezplačna pismena pojasnila interesentom. Po možnosti pa naj naši trgovci pošljejo za svoje blago »Zavodu« že fiksne ponudbe z navedbo, vrste, množine, cene, dobavnega roka in plačilnih pogojev.

Še neuspele lesne dražbe.

Pri direkciji šum v Apatinu se je vršila dražba okoli 6000 prost. metrov izgotovljenih vrbovih, brestovih in hrastovih drv, ki je ostala brez uspeha, ker ni bilo nobenega kupca. Izklicna cena za vrbova drva, zložena ob Dunavu, tedaj ob najboljšem in najcenejšem izvoznem potu je znašala za prostorninski meter vrbovih drv 19—35 Din, brestovih 40—64 Din in hrastovih 60—90 Din.

Prav tako je bila brezuspešna dražba izdelanih jelovih hlodov v množini 1500 m³ pri direkciji šum v Otočcu, ker ni noben ponudnik ponudil izklicne cene.

Lesni izvoz preko slovenskih obmejnih postaj.

Iz pravkar objavljene statistike državnih železnic za leto 1930 posnemamo, da je skupni železniški izvoz lesa znašal 1.332.100 ton in 59.600 ton oglja.

Kako veliko vlogo igrajo pri lesnem izvozu slovenske izvozne postaje z Rakekom na čelu, pričajo sledeči podatki izvoza lesa (v tonah):

	les	oglje
Rakeka	583.300	42.200
Boh. Bistrica	72.700	1.300
Jesenice	66.500	
Šent Ilj	57.600	
Kranjska gora	30.100	1.000
Prevalje	9.500	
Skupaj	829.700	44.500

Preko slovenskih obmejnih postaj je šlo tedaj nad 62% celokupnega izvoza lesa in 76% izvoza oglja.

P NATURAL-KIS 12 %
R VINAL-KIS 9 %
O KISOVIN 100 8·4
D
U

Zahtevajte v lastnem interesu ponudbo za naše izdelke

Pošta Ljubljana 1 — predal 35

T Tovarna za kis
A Ježica

PROTI IZVOZNICAM ZA POSEKANI LES.

Pred letom dni je bila v naši banovini uvedena 2% taksa za izsekavanje gozdov in se je ta naredba na prizadevanje naših gospodarskih predstavnikov in Društva gozdnih posestnikov letos omilila vsaj v toliko, da je bila vsaj gotova množina izsekanega lesa te takse prosta.

Novi zakon o gozdovih pa ne dovoljuje izvoza lesa iz gozda, dokler ni posekani les opremljen z žigom. Od tega nerodnega in zamudnega postopka lah-

ko ban izvzame male privatne gozdove in odredi zanje poseben postopek. V sosednji Savski banovini je izvoz lesa iz malih privatnih šum potrjen posebnemu izvoznemu dovoljenju, kar je vezano z zamudo časa, stroški in drugimi sitnostmi. Naše Društvo gozdnih posestnikov je podvzelo potrebne korake, da se za našo banovino, kjer je večina gozdov privatna last, ne uvede tega zamudnega, gozdarstvu in lesni trgovini škodljivega sistema.

LJUBLJANSKA LESNA BORZA.

Položaj na ljubljanski lesni borzi je neizpremenjeno slab.

Tudi cene so še vedno stare in notirajo za m³ franko vagon, nakladalna postaja sledeče:

Smreka—jelka: hlodi I., II. monte 150 do 170, brzozavni drogovi 190—200, bordonalni merkantilni 290—300, trami merkantilni 190 do 220, škorete, konične, od 16 cm naprej 500—525, škorete, paralelne, od 16 cm naprej 550—560, škorete, podmerne, do 15 cm 400—420, deske-plohi, kon., od 16 cm naprej 400—420, deske-plohi, par., od 16 cm naprej 430—460.

Bukev: deske-plohi, naravni, neobrobjeni Din 420—430, deske-plohi, naravni, ostrorobi 550—590, deske-plohi, parjeni, neobrobjeni 550—610, deske-plohi, parjeni, ostrorobi 700—850, testoni 430—460.

Hrast: hlodi I., II. Din 300—400, bordonalni 1200—1230, deske-plohi, neobrobjeni boules 1000—1200, deske-plohi, neobrobjeni merkantilni 850—900, deske-plohi, ostrorobi (podnice) 1000—1050, prizi 800 do 1000.

Drva: bukova Din 14—15, hrastova 13 do 14 za 100 kg.

Železniški pragovi: 2-60 m, 14×24, hrastovi Din 48—53, bukovi 29—32.

Oglje: bukovo za 100 kg Din 60—70.

Povprašuje se po sledečem blagu:

2 vagona orehovitih plohov, prima, sečnja letošnje zime iz hlodov od 35 cm naprej, brez grč, bul in črva. Cena frnako Špilje.

Rezana borovina, paralelna, ostroroba, obrobljena, izključeno guilo in sicer: ca. 20 m³, 23 mm debeline, dolžina 2-40 m, 20 in 23 cm širine; ca. 23 mm debeline, dolžina 2-40 m, 32 in 33 cm širine. Cena Din 460— franko Sušak pristanišče. Dobava najkasneje do konca aprila.

200 m³ rezne borovine tombante, ostrorobe, paralelne, očeljene in sicer: 80 m³ 51/152, v dolžinah 3-33, 3-66, 4-33 m; 60 m³ 51/127, v dolžinah kakor zgoraj; 30 m³ 63/152, v dolžinah kakor zgoraj; 30 m³

75/225, v dolžinah 4-33, 4-66, 5, 5-33, 5-66, 6, 6-33. Cena franko vagon Sušak pristanišče.

160 komadov hrastovih na živ rob žaganih tramov, dolžina 4 m, 15 × 20 cm, Franko Sušak pristanišče. Navesti dobavni rok.

Suha orehovina, temne barve, raznih dimenzij.

Mecesnove deske, prima kvalitete, v debelinah od 60, 50, 40, 30 mm, suho, fine rasti. Franko Sušak pristanišče in meja Postojna.

1.) 1 vagon parjene obrobjene bukovine, I. kvalitete (circa 14 m³), od 2 do 4-50 m dolžine, z 10% 1 do 1-90 m, od 18 cm širine naprej, medija širine 27 cm, suha in lepa roba.

2.) 1 vagon parjene obrobjene bukovine, I. kvalitete, od 2 m naprej, s 15% od 1 do 1-90 m, od 14 cm naprej; 50 mm ca. 10 m³, 27 mm ca. 10 m, 27 mm ca. 10 m³, m25-

3.) Testoni ca. 10 m³, dolžin a2-25 m, 4/10" širine, 20 mm debeline.

4.) 1 vagon parjene bukovine, II. kvalitete, obrobjene, od 2 m naprej, s 15% kursnov, od 14 cm naprej in sicer: 27 mm ca. 5 m³, 33 mm ca. 5 m³, 40 mm ca. 5 m³, 50 mm ca. 5 m³.

300 do 400 m³ škuret, polnih, 14 mm, v suhem stanju, I.—II.—III. kvalitete, z največ 30% III., 4 m, paralelno, obrobjeno, očeljeno, vezano v zvezke po pet komadov, trikrat vezano z žico, v fiksnih širinah: 20, 22, 25, 28, 30 cm, v približno enakih razdelitvah.

10 do 15.000 bal tavololet, bukovih, dolžina 2-25 m, debelina 5 mm, kubicirano 4 1/2 mm (bale po 20 komadov), 70% I.—II., 30% III. kvalitete, paralelno, očeljeno, širine 6/7". — Prezvem na licu mesta. Dobava prve dni avgusta. Franko italijanska meja.

Pridobivajte našemu listu vedno nove naročnike!

Praktični nasveti.

Zobje.

Zdravi zobje so predpogoj za zdrav želodec. Z negovanjem zob, vsaj z enkratnim izmivanjem se obvaruješ zobobola. Pazi, da ne uživaš prevročih, niti premrzlih jedil, zlasti da ne menjavaš temperature zob preneglo, ker to kvari glazuro.

Z votlim zobom pojdi čimpreje k zobozdravniku da se obvaruješ kasnejših večjih bolečin in izdatkov.

Proti zobobolu, izvirajočemu iz votlega zoba pomaga štiri do šestodstotna raztopina karbolne kisline v vodi. Pomoči vanjo vato in si jo vtakni v votlino. Še uspešnejše sredstvo je eter. Pomoči svaljek vate v velikosti fižola v žvepleni eter, vtakni ga v nosnico na oni strani, kjer te zob boli, nagni glavo nekoliko nazaj ter stisni nosnico, da pride eter v stik s kožo. To sredstvo pomaga pri vsakem zobobolu.

Sadje v steklenici.

Svoje znanke lahko jeseni presenetite z malo čarovnijo za katero pa se morate že sedaj pripraviti. Posebno pripravno za to je grozdje. Ko se pričnejo na trsju delati grozdi, postavite pod grozdič steklenice z ožjim in krajšim vratom tako, da grozdič visi vanjo. Steklenico lahko privežete na kol, ki ga zasadite v zemljo. Seveda morate pustiti steklenico do zoritve na mestu. Grazd zraste v steklenico, in ko dozori, ga odrežete z nekaj listi, ki naj molijo iz steklenice. Le malokdo bo uganil, kako je bilo mogoče spraviti grozd nepoškodovan skozi ozki vrat. Sličen poskus lahko napravite tudi z drugim sadjem.

Oglasi v „Malem Trgovcu“ se najbolje rentirajo, ker ima med vsemi fisoči naročnikov samo resne kupce!

Ko zahtevate pri Vašem engrosistu vanilinov sladkor in pecilni prašek, tedaj izrecno zahtevajte

Dr. Oetkerjev pecilni prašek

in

Dr. Oetkerjev vanilinov sladkor

ker se je že večkrat pripetilo, da trgovec na to pozabi, vsled česar dobite slabe posnetke naših izdelkov. Istotako pazite na zavarovalno znamko „SVETLA GLAVA“, ker je to edina, ki jamči za dobro kvaliteto.

Ako pri Vašem engrosistu ne dobite Dr. OETKERJEVIH izdelkov, tedaj pišite direktno na tovarno

Dr. Oetker Maribor

katera Vam na željo pošilja vse, pa bodisi tudi najmanjši kvantum.

Vam ustreči

naša želja!

Zadovoljnost odjemalcev

pa dosežete, če jim postrežete z najboljšim med dobrim,

zato jim ponudite

**Dr. Pirčevo
sladno kavo**

Velepražarna »PROJA«

Ljubljana, Aškerčeva ulica 3

Veletgovina kolonijalne in špecerijske robe

Jvan Jelačin, Ljubljana

**Zaloga sveže pražene kave,
mlelih dišav in rudninske vode**

Točna in solidna postrežba!

Zahtevajte cenik!